ANEXA 1

FIŞA DISCIPLINEI

Anul universitar 2022-2023

Anul de studiu: 1 / Semestrul: 1

Legendă:
-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei (conform OM 5703/2011, Anexa 3: 31-33).
-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia**
1.2. Facultatea	**de TEOLOGIE ORTODOXĂ**
1.3. Departamentul	**de Teologie Ortodoxă**
1.4. Domeniul de studii	**Teologie (Ortodoxă)**
1.5. Ciclul de studii	**Licenţă (2022-2026)**
1.6. Programul de studii/calificarea*	**Teologie Pastorală / Preot -263627, Episcop -263612, Diacon -263611.**

** pentru a specifica aspectele legate de calificare, vor fi trecute codurile COR și/sau denumirile profesiilor cărora se adresează programul de studii (conform mențiunilor din Planul de învățământ).*

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	***Istoria Bisericii Ortodoxe Române (I)***			2.2. Cod disciplină		**TP 107**	
2.3. Titularul activităţii de curs			Albu V. Alin				
2.4. Titularul activităţii de seminar / laborator			Bărăian Eugen-Marian				
2.5. Anul de studiu	**1**	2.6. Semestrul	**1**	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	**E**	2.8. Regimul disciplinei (**O** – obligatorie, **Op** – opţională, **F** – facultativă)	**O**

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	**2**	3.3. seminar/laborator	**1**
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14

Distribuţia fondului de timp	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	10
Tutoriat	1
Examinări	1
Alte activităţi …….	1

3.7 Total ore studiu individual	33
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 3.9. = 3.4. + 3.7.; numărul total de ore pe semestru trebuie calculat în funcție de nr. de credite (3.9.) și de volumul de muncă aferent unui credit (1 credit = 25 ore conform Ghidului de aplicare a ECTS).
** 3.10. = numărul de credite prevăzut a fi atribuit disciplinei prin planul de învățământ.

4. **Precondiţii** (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	*Nu este cazul*
4.2. de competenţe	*Nu este cazul*

5. **Condiţii** (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	*Videoproiector, lap-top, flipchart*
5.2. de desfăşurarea a seminarului/laboratorului	---

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic. C2. Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă). C3. Enunțarea corectă a doctrinei Cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii. C4. Pastorația eficientă a credincioșilor. Consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale. C5. Analiza și interpretarea datelor privind istoria Cultului/Bisericii și istoria religiilor. C6. Săvârșirea ritualurilor cultice.	
Competenţe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice. CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă. CT3. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine.	

7. **Obiectivele disciplinei** (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Informarea obiectivă asupra trecutului Bisericii Ortodoxe Române, ca bază profesională adecvată
7.2 Obiectivele specifice	- să descrie conceptele, metodele şi domeniile de cercetare specifice teologiei istorice; - să identifice cele mai importante evenimente şi personalităţi care au marcat evoluţia istorică a BOR şi a culturii româneşti; - să evalueze corect și critic datele istorice şi să sesizeze dinamica evenimentelor; - să interpreteze realităţile istorice prin valorificarea cercetărilor fundamentale în domeniu (a bibliografiei de bază); - să aplice principiul interpretării corecte a fenomenului istoric prin raportare justă la modul lui de influenţă asupra prezentului

8. Conţinuturi*

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Introducere în Istoria Bisericii Ortodoxe Române - izvoarele Istoriei Bisericii Ortodoxe Române - literatura Istoriei Bisericii Ortodoxe Române	Prelegere Material didactic editat Vizită la bibliotecă	**2 ore** fizice
2. Începuturile vieţii creştine în Dacia - răspândirea creştinismului în Dobrogea actuală - răspândirea creştinismului în Dacia propriu-zisă	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**1 oră** fizică
3. Mărturii lingvistice privind originea şi vechimea creştinismului la români - termeni din lumea romană păgână - termeni cu înţeles exclusiv creştin - teza roeslerianã a originii balcanice a poporului român	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**1 oră** fizică
4. Martiri creştini în ţinuturile dunărene la începutul sec. al IV-lea - martiri creştini în sudul Dunării (la Sirmium, Cibalae, Singidunum, Durostorum) - martiri creştini în Scythia Minor (la Tomis, Axiopolis, Halmyris şi Niculiţel)	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**1 oră** fizică
5. Mărturii arheologice despre răspândirea creştinismului în nordul Dunării în sec. III-VI - arheologia în argumentarea creştinismului românesc - simboluri şi formule creştine în epoca primară - obiecte paleocreştine în Transilvania şi Banat - obiecte paleocreştine în Oltenia, Muntenia şi Moldova - descoperiri arheologice în Dobrogea	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**1 oră** fizică
6. Creştinismul daco-roman în nordul Dunării în sec. al IV-lea - migraţia goţilor - încreştinarea goţilor - persecuţiile goţilor împotriva creştinilor din Dacia	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**2 ore** fizice
7. Episcopia Tomisului - ştiri despre oraşul Tomis - viaţa creştină în Tomis - episcopii prezumtivi Evangelicus, Efrem, Titus, Marcu	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**2 ore** fizice

- episcopii Vetranion, Gherontie, Teotim I, Timotei, Ioan, Alexandru, Teotim II, Paternus - alte episcopii în Scythia Minor		
8. Teologia dacoromană - teologia dacoromană – generalităţi - episcopii tomitani – teologi şi scriitori de talie europeană - Sf. Ioan Casian - Dionisie cel Mic - „Călugării sciţi” - şcoala literară de la Dunărea de Jos	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**4 ore** fizice
9. Biserica românească în secolele VII-XI - migraţia slavilor - migraţia bulgarilor - ritul bizantino-slav la român	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	**2 ore** online
10. Viaţa bisericească a românilor din Trans. Şi Banat în sec. IX-XIII - primele formaţiuni politice româneşti - migraţia şi încreştinarea ungurilor - episcopii româneşti în Transilvania în sec. IX-XI	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	**2 ore** online
11. Viaţa bisericească a românilor din teritoriile extracarpatice – sec. XII-XIII - cavalerii teutoni, cumanii - date importante pentru evoluţia politică şi religioasă a românilor din spaţiul extracarpatic: 1234, 1247 - formaţiuni politice în Moldova şi viaţa lor religioasă	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	**2 ore** online
12. Începuturile Mitropoliei Ţării Româneşti. Înfiinţarea Mitropoliei Severinului - organizarea bisericească în noul stat – mitropolia de la Câmpulung/Argeş - Mitropolia de Severin	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	**2 ore** online
13. Începuturile Mitropoliei Moldovei - întemeierea Moldovei şi viaţa religioasă în noul stat - întemeierea Mitropoliei Moldovei - recunoaşterea mitropolitului Iosif	Fișiere audio-video Bibliografie cu acces digital Baze de date specifice Facilități de documentare prin internet	**2 ore** online
14. Viaţa bisericească a românilor din Transilvania – sec. XIV – înc. XVI - măsuri de asuprire a Bisericii Ortodoxe de către regalitatea maghiară şi papalitate - ştiri despre organizarea bisericească ortodoxă - mitropolia de la Feleac	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**2 ore** fizice
15. Activitatea tipografică în Ţara Românească şi în Transilvania în sec. al XVI-lea - Macarie ieromonahul, Dimitrie Liubavici şi ieromonahul Lavrentie - Filip Moldoveanul şi diaconul Coresi	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	**2 ore** fizice
8.2 Seminar	Aceleași teme și aceleași metode ca la curs	14 ore

Bibliografie

1. Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, ediţia a 3-a, Iaşi, Trinitas, 2004.
2. Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ed. a V-a, Bucureşti, Editura Sofia, 2000.
3. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Note de curs*, (An I, fascicola I),

Universitatea „1 decembrie 1918”, Alba Iulia, 2002, 53 p.
4. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Note de curs*, (An I, fascicola II), Universitatea „1 decembrie 1918”, Alba Iulia, 2003, 61 p.
5. Arhid. Lect. Dr. Alin Albu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Evenimente, personalități, instituții*, Alba Iulia, Reîntregirea, 2013.
6. *Actele Martirice*, studiu introductiv, traducere şi note de Pr. Prof. Dr. Ioan Rămureanu, Bucureşti, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1997, articolul despre Bretanion (pp. 329-337).
7. I. G. Coman, *Scriitori bisericeşti din epoca străromână*, Bucureşti, EIBMBOR, 1979.
8. I. G. Coman, *„Şi Cuvântul trup s-a făcut”. Hristologie şi mariologie patristică*, Timişoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1993 (postum) – în special capitolele X (hristologia lui Ioan Cassian, pp. 159-184, capitol reprodus din „Mitropolia Olteniei”, 1985, 7-8 şi „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti”, vol. 57, pp. 749-768) şi XIV („Elemente de doctrină trinitară, hristologică şi antropologică la alţi Părinţi daco-romani”).
9. Mihail Diaconescu, *Istoria literaturii dacoromane*, Bucureşti, Editura Alcor Edimpex, 1999, 830 p.
10. Nestor Vornicescu, *Scrieri patristice în Biserica Ortodoxă Română până în sec. al XVII-lea (izvoare, traduceri, circulaţie)*, teză de doctorat, în „Mitropolia Olteniei”, 1983, nr. 1-2, 3-4, 5-6.
11. Ştefan Alexe, *Sfântul Niceta de Remesiana şi ecumenicitatea patristică în sec. IV şi V*, teză de doctorat, în „Studii Teologice”, 1969, nr. 7-8, pp. 453-587.
12. Preotul Niculae Şerbănescu, *1600 de ani de la prima mărturie documentară despre existenţa Episcopiei Tomisului*, în „Biserica Ortodoxă Română”, anul LXXXVII, nr. 9-10, septembrie-octombrie, 1969, pp. 966-1026.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă atât metode specifice de cercetare istorică, de corelare a informațiilor și integrare a lor în procesul de înțelegere a evoluției comunităților românești din trecut până în prezent, cât și conținuturi, informații concrete despre trecutul Bisericii Ortodoxe Române și istoria națională, care să facă posibilă înțelegerea prezentului și a profilului / identității românești, ca premisă pentru o integrare europeană veritabilă și pentru o exprimare coerentă a propriilor specificități și valori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	*Evaluare finală*	*Evaluare scrisă sau frontală/orală pe baza unui subiect extras de student*	80% - evaluarea finală 20% - lucrarea de seminar
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanţă: - cunoaşte personalitățile și evenimentele importante ale Bisericii Ortodoxe Române - pentru nota 5 (cinci), studentul trebuie să cunoască elementele esențiale ale cursului, care sunt evidențiate în manual (bold, italic, underline).			

Data completării	**Titular de curs**	**Titular de seminar**
25.09.2022	Albu Viorel Alin	Bărăian Eugen-Marian
Data avizării în departament	**Semnătura titular de curs**	**Semnătura titular de seminar**
28.09.2022		
Director de departament		
Pr.conf.univ.dr. Lucian Colda		